

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 5 lipca 2016 r.

w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych

Na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 oraz z 2016 r. poz. 35, 64, 195 i 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki udzielania pomocy uczniom objętym Rządowym programem pomocy uczniom w 2016 r. – „Wyprawka szkolna” ustanowionym uchwałą nr 82/2016 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2016 r. – „Wyprawka szkolna”;
- 2) formy i zakres pomocy;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania pomocy.

§ 2. 1. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania jest udzielana uczniom:

- 1) słabowidzącym,
- 2) niesłyszącym,
- 3) słabosłyszącym,
- 4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 6) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- 7) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- 8) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w pkt 1–7

– posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą”, uczęszczającym w roku szkolnym 2016/2017 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy VI

szkoły podstawowej, klasy III gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub do klasy VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas III i VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego.

2. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klas I–III i VI szkoły podstawowej, klasy III gimnazjum, lub szkoły ponadgimnazjalnej, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt 24 ustawy.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klas I–III szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o którym mowa w art. 22ad ust. 1 ustawy.

§ 3. 1. Wartość pomocy, o której mowa w § 2, nie może przekroczyć kwoty:

- 1) 225 zł – dla ucznia:
  - a) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
  - b) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym
– uczęszczającego do klasy VI szkoły podstawowej albo klasy III gimnazjum, który nie korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego, albo uczęszczającego do szkoły ponadgimnazjalnej;
- 2) 770 zł – dla ucznia:
  - a) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,

- b) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym
– uczęszczającego do klasy VI szkoły podstawowej albo klasy III gimnazjum, który korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego;
- 3) 325 zł – dla ucznia:
- a) słabowidzącego,
  - b) niesłyszącego,
  - c) słabosłyszącego,
  - d) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
  - e) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
  - f) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
  - g) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–f
– uczęszczającego do klasy VI szkoły podstawowej, klasy VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia albo klasy III ogólnokształcącej szkoły baletowej, który nie korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego;
- 4) 770 zł – dla ucznia:
- a) niesłyszącego,
  - b) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
  - c) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a i b
– uczęszczającego do klasy VI szkoły podstawowej, klasy VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia albo klasy III ogólnokształcącej szkoły baletowej, który korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego;
- 5) 350 zł – dla ucznia:
- a) słabowidzącego,
  - b) niesłyszącego,
  - c) słabosłyszącego,
  - d) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
  - e) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
  - f) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,

- g) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–f
– uczęszczającego do klasy III gimnazjum, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych albo klasy VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, który nie korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego;
- 6) 607 zł – dla ucznia:
- a) niesłyszącego,
  - b) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
  - c) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a i b
– uczęszczającego do klasy III gimnazjum, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych albo klasy VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, który korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego;
- 7) 390 zł – dla ucznia:
- a) słabowidzącego,
  - b) niesłyszącego,
  - c) słabosłyszącego,
  - d) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
  - e) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
  - f) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
  - g) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–f
– uczęszczającego do zasadniczej szkoły zawodowej;
- 8) 445 zł – dla ucznia:
- a) słabowidzącego,
  - b) niesłyszącego,
  - c) słabosłyszącego,
  - d) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
  - e) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
  - f) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,

- g) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–f – uczęszczającego do liceum ogólnokształcącego, technikum, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej albo liceum plastycznego;
- 9) 175 zł – dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla ucznia z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczającego do klas I–III szkoły podstawowej – w przypadku gdy nie korzysta z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o którym mowa w art. 22ad ust. 1 ustawy.
2. W przypadku gdy uczeń, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, 4 i 6, korzysta z części podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego lub materiałów edukacyjnych, kwota dofinansowania do zakupu podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego lub materiałów edukacyjnych nie może być wyższa niż:
- 1) w przypadku uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 – 192,50 zł;
  - 2) w przypadku uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 4 – 308 zł;
  - 3) w przypadku uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 6 – 303,50 zł.

§ 4. 1. Pomoc, o której mowa w § 2, jest udzielana na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniego ucznia, albo na wniosek nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniego ucznia.

2. Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2016/2017.

3. Wniosek składa się w terminie ustalonym odpowiednio przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na siedzibę szkoły.

4. Wniosek o przyznanie pomocy uczniowi:

- 1) ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej

i liceum plastycznego, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,

2) szkoły ponadgimnazjalnej rolniczej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa

– składa się w terminie ustalonym odpowiednio przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub ministra właściwego do spraw rolnictwa.

5. Do wniosku należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy.

§ 5. 1. Dyrektor szkoły, w tym szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina, osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego, osobę fizyczną, ministra właściwego do spraw środowiska lub Ministra Obrony Narodowej, sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 1, oraz przekazuje ją odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych i liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, dyrektor szkoły przekazuje listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, dyrektor szkoły przekazuje listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

4. Lista uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o której mowa w ust. 1–3 zawiera imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres szkoły oraz klasę, do której uczeń będzie uczęszczał.

§ 6. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przekazuje środki na udzielenie pomocy, o której mowa w § 2, na rachunek bankowy szkoły prowadzonej przez gminę.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych i liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw

kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, środki na udzielenie pomocy, o której mowa w § 2, przekazuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na rachunek bankowy szkoły.

3. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, środki na udzielenie pomocy, o której mowa w § 2, przekazuje minister właściwy do spraw rolnictwa, na rachunek bankowy szkoły.

4. Dyrektor szkoły, o której mowa w ust. 1-3, zwraca rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletnim uczniom koszt zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również koszt zakupu materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 3.

5. W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gminy, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, osoby fizyczne, ministra właściwego do spraw środowiska lub Ministra Obrony Narodowej, koszt zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również koszt zakupu materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 3, zwraca odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

6. W przypadku zakupów indywidualnych, dowodem zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, jest faktura VAT wystawiona imiennie na ucznia, rodzica (prawnego

opiekuna, rodzica zastępczego, osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka), rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie odpowiednio podręczników lub materiałów edukacyjnych.

7. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 6, należy do niego dołączyć informację o rozliczeniu wydatków odpowiednio na zakup podręczników lub materiałów edukacyjnych tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2016 r. – „Wyprawka szkolna”.

8. W przypadku zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, dla grupy uczniów, koszt zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych jest zwracany rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletnim uczniom do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 3, po przedłożeniu potwierdzenia zakupu zawierającego: imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, wykaz zakupionych podręczników lub materiałów edukacyjnych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby, która dokonała zakupu. Potwierdzenie zakupu wystawia podmiot, który dokonał zakupu, na podstawie faktury VAT i listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki i materiały edukacyjne.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

BEATA SZYDŁO

Sprawdzono pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Sekretarz Rady Ministrów
Jolanta Rusiniak

Dyrektor Departamentu Rady Ministrów
Hanka Babińska

UZASADNIENIE

W związku z podjęciem w dniu 5 lipca 2016 r. przez Radę Ministrów uchwały nr 82/2016 w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2016 r. – „Wyprawka szkolna”, projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dla uczniów: słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników obejmuje ww. uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy VI szkoły podstawowej, klasy III gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub do klasy VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas III i VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego (§ 2 ust. 1 projektu rozporządzenia).

W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt 24 ustawy o systemie oświaty, uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do klas I–III i VI szkoły podstawowej oraz klasy III gimnazjum (§ 2 ust. 2 projektu rozporządzenia). Ponadto, zgodnie z § 2 ust. 3 projektu rozporządzenia, dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych nie obejmuje uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów

z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do klas I–III szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Materiałami edukacyjnymi dla tych uczniów są w szczególności książki pomocnicze, karty pracy, ćwiczenia rewalidacyjne oraz opracowania wykorzystywane w edukacji przedszkolnej, które są wykorzystywane przez nauczycieli w procesie kształcenia tych uczniów.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a także zakupu materiałów edukacyjnych jest udzielana ww. uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym do szkół dla dzieci i młodzieży.

Projekt rozporządzenia określa formę pomocy oraz beneficjentów, którzy mogą skorzystać z pomocy. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych jest jedną z dostępnych form realizacji zadania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych.

W ramach programu pomoc przysługuje:

- 1) uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym w roku szkolnym 2016/2017 do klasy VI szkoły podstawowej, klasy III gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub do klasy VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas III i VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego;
- 2) uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, na zakup materiałów edukacyjnych. To dofinansowanie dotyczy uczniów

uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do klas I–III i VI szkoły podstawowej, klasy III gimnazjum, i szkoły ponadgimnazjalnej. Dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych przysługuje uczniom klas I–III szkoły podstawowej jedynie w przypadku gdy ci uczniowie nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

W 2016 r. ze względu na zapewnienie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zgodnie z art. 22ad ust. 1 ustawy o systemie oświaty, uczniom uczęszczającym do klas I–III szkoły podstawowej, w tym uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym, a także ze względu na zapewnienie dotacji celowej na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla ww. uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do klas IV i V szkoły podstawowej oraz klas I i II gimnazjum – uczniowie ci nie są odbiorcami pomocy przewidzianej w Rządowym programie pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”. Wyjątek stanowią uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, którzy uczęszczając do klas I–III szkoły podstawowej mogą otrzymać dofinansowanie na zakup materiałów edukacyjnych, w przypadku gdy uczniowie tych klas nie będą korzystać z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Nieobjęcie pomocą przewidzianą w Rządowym programie uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do klas IV i V szkoły podstawowej oraz klas I i II gimnazjum wynika z wprowadzenia rozwiązań w zakresie dostępu uczniów niepełnosprawnych do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych: ustawą z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 811 oraz z 2015 r. poz. 357) oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów

niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 441). Przyjęte rozwiązania umożliwiają zwiększenie kwot dotacji celowej, o których mowa w art. 22ae ust. 5 ustawy o systemie oświaty, na sfinansowanie podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych m.in. dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Ww. mechanizm zwiększenia kwot dotacji celowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym uczęszczających do klas IV i V szkoły podstawowej oraz klas I i II gimnazjum dotyczy także uczniów niesłyszących, słabosłyszących, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidomych i słabowidzących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

W 2016 r. w przypadku uczniów słabosłyszących, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej – program przewiduje dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego lub podręczników do kształcenia w zawodach, bez możliwości uzyskania dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia specjalnego. Wynika to z tego, że obecnie na rynku nie ma podręczników do kształcenia specjalnego przeznaczonych dla tej grupy uczniów.

Od dnia 15 października 2008 r., na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. poz. 1072) w wydawanym orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego wskazywana jest niepełnosprawność lub niepełnosprawności składające się na niepełnosprawności sprzężone, z uwagi na które uczeń wymaga kształcenia specjalnego. W przypadku orzeczeń wydanych na podstawie ww. rozporządzenia dyrektor szkoły może w sposób jednoznaczny wskazać, w przypadku niepełnosprawności sprzężonych, uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, lub z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym.

W przypadku uczniów, którym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zostało wydane przed dniem 15 października 2008 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2001 r. w sprawie orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz wydawania opinii o potrzebie

wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, a także szczegółowych zasad kierowania do kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania (Dz. U. poz. 114, z późn. zm.), w orzeczeniach brak było wskazania rodzaju niepełnosprawności stanowiących niepełnosprawności sprzężone. Dlatego dla zachowania pełnej czytelności grupy odbiorców wśród uczniów niepełnosprawnych, w programie w sposób jednoznaczny wskazano, którzy uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi są uprawnieni do otrzymania pomocy. W takich przypadkach dyrektor szkoły posiadający informację o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności sprzężonych wskaże, że uczeń jest uprawniony do korzystania z programu ze względu na rodzaj niepełnosprawności składających się na sprzężenie. Biorąc pod uwagę, że orzeczenie takie mogło być wydane dziecku w wieku 3 lat – ww. orzeczenia mogą funkcjonować w systemie oświaty do 2029 r.

Uczniowie niesłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, mają prawo do otrzymania dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach.

Oferta tytułów podręczników do kształcenia specjalnego dopuszczonych do użytku szkolnego jest jednak wielokrotnie mniejsza niż odpowiednich tytułów podręczników do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, przeznaczonych dla pozostałych uczniów. Obecnie dostępne na rynku są jedynie podręczniki do kształcenia specjalnego dopuszczone do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dla uczniów niesłyszących i z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Nauczyciele w procesie kształcenia uczniów niepełnosprawnych, w celu realizacji treści kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w oparciu o indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne tych uczniów, korzystają także ze zróżnicowanych, dostosowanych do potrzeb tych uczniów materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych. Do 2009 r. podręczniki do kształcenia specjalnego były kupowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i nieodpłatnie przekazywane do szkół i placówek, w których kształcą się ci uczniowie, a następnie wypożyczane im na dany rok szkolny.

Ponieważ uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, realizują podstawę programową kształcenia ogólnego i podstawę programową kształcenia w zawodach tę samą co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać z podręczników do kształcenia ogólnego i podręczników do kształcenia w zawodach dostępnych na rynku, zasadnym wydaje się umożliwienie im otrzymania dofinansowania zakupu każdego podręcznika, który zostanie dla nich wybrany zgodnie z art. 22ab ustawy o systemie oświaty. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, realizują odrębną podstawę programową kształcenia ogólnego, do której nie opracowuje się odrębnych podręczników, ze względu na specyficzny charakter edukacji tych uczniów oraz indywidualny poziom rozwoju i tempo przyswajania wiedzy. Nauczyciele, realizując treści określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego, mogą korzystać z podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, oraz z materiałów edukacyjnych dostępnych na rynku.

Projekt rozporządzenia określa maksymalne kwoty udzielanej w ramach programu pomocy dla poszczególnych grup uczniów. Zróżnicowanie wysokości kwot dofinansowania wynika z analizy cen kompletu podręczników dostępnych na rynku dla poszczególnych klas i ich wzrostu na kolejnych etapach edukacyjnych (§ 3 ust. 1 projektu rozporządzenia).

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1 projektu rozporządzenia, w przypadku zakupu materiałów edukacyjnych ich koszt został określony na poziomie 225 zł dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do: klasy VI szkoły podstawowej, klasy III gimnazjum, a także szkoły ponadgimnazjalnej.

Natomiast w przypadku uczniów klas I–III szkoły podstawowej maksymalną kwotę dofinansowania określono na poziomie 175 zł, gdyż zgodnie z art. 22ae ust. 5 pkt 1 i ust. 5a ustawy o systemie oświaty szkoła może otrzymać środki na zakup materiałów ćwiczeniowych. Dofinansowanie dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy

jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do klas I–III szkoły podstawowej, związane jest z koniecznością ewentualnego zastąpienia podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 ustawy o systemie oświaty – innymi materiałami edukacyjnymi uwzględniającymi indywidualne potrzeby tych uczniów w procesie kształcenia (§ 3 ust. 1 pkt 9).

W zależności od tego, czy uczeń korzysta z podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego (z wyłączeniem podręczników do kształcenia specjalnego), czy wyłącznie z podręczników do kształcenia specjalnego, zakres dofinansowania będzie wynosił od 175 zł do 770 zł. Utrzymano również możliwość jednoczesnego dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia specjalnego lub podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego, ograniczając jednocześnie kwotę dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego. Zakłada się, że uczniowie korzystający jednocześnie z podręczników do kształcenia specjalnego lub podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego będą przede wszystkim korzystać z podręczników do kształcenia specjalnego, zaś podręczniki do kształcenia ogólnego stanowiąc będą uzupełnienie kompletu podręczników do kształcenia specjalnego. Kwoty dofinansowania dla ww. formy pomocy zostały skalkulowane w sposób umożliwiający elastyczny dobór poszczególnych podręczników.

Kwota dofinansowania zakupu podręczników w 2016 r. nie ulega zmianie w porównaniu z latami 2013–2015. Zebrane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dane o średniej wartości dofinansowania zakupu podręczników w ramach programu „Wyprawka szkolna” w latach 2013–2015 wskazują, że dotychczasowe kwoty przewidziane w programie są wystarczające.

W przypadku uczniów słabosłyszących, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, oraz z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – ze względu na brak podręczników przeznaczonych do kształcenia specjalnego, będą oni korzystali wyłącznie z dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego lub podręczników do kształcenia w zawodach.

W projekcie rozporządzenia określono tryb ubiegania się o przyznanie pomocy. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach oraz zakupu materiałów edukacyjnych przyznaje się na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniego ucznia albo na wniosek nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka) albo pełnoletniego ucznia (§ 4 projektu rozporządzenia). Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której będzie uczęszczał uczeń. Przyczyny osobiste rodziców lub problemy z prawidłowym wypełnianiem funkcji rodzicielskiej mogą być powodem rezygnacji z osobistego występowania z prośbą o pomoc lub mogą być przyczyną niedopełnienia formalności związanych z przygotowaniem stosownego wniosku. W takich sytuacjach rolę wnioskodawcy spełniają inne osoby wskazane w projekcie rozporządzenia, jednak za zgodą prawnych opiekunów, rodziców zastępczych osób prowadzących rodzinny dom dziecka albo pełnoletniego ucznia.

Termin składania wniosków o przyznanie pomocy ustala odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły (§ 4 ust. 3 projektu rozporządzenia). W przypadku ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz liceum plastycznego, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – termin ustala minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (§ 4 ust. 4 pkt 1 projektu rozporządzenia). W przypadku szkół ponadgimnazjalnych rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa – termin składania wniosków ustala minister właściwy do spraw rolnictwa (§ 4 ust. 4 pkt 2 projektu rozporządzenia).

Projekt przewiduje, że do wniosku o udzielenie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wskazującego na uprawnienie do otrzymania przez ucznia pomocy w ramach programu (§ 4 ust. 5 projektu rozporządzenia).

Dyrektor szkoły zobowiązany jest do sporządzenia listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych (§ 5 projektu rozporządzenia).

Dotację na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów objętych programem, z wyłączeniem uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i ministra właściwego do spraw rolnictwa, otrzymuje gmina właściwa ze względu na siedzibę szkoły.

Gmina przekazuje środki na wypłatę pomocy dla uczniów szkół, dla których jest organem prowadzącym, na rachunek bankowy szkoły (§ 6 ust. 1 projektu rozporządzenia). Koszty zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, zwraca rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) albo pełnoletnim uczniom – dyrektor szkoły. W przypadku uczniów szkoły, której organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego inna niż gmina, minister właściwy do spraw środowiska, Minister Obrony Narodowej, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, zwrotu kosztu zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych dokonuje wójt, burmistrz, prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły (§ 6 ust. 5 projektu rozporządzenia).

W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych oraz liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na rachunek bankowy szkoły (§ 6 ust. 2 projektu rozporządzenia).

W przypadku szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw rolnictwa na rachunek bankowy szkoły (§ 6 ust. 3 projektu rozporządzenia).

Dowodem zakupu jest imienna faktura VAT, rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również materiałów edukacyjnych (§ 6 ust. 6 projektu rozporządzenia).

Ponadto w przypadku złożenia oświadczenia o zakupie podręczników lub materiałów edukacyjnych utrzymuje się konieczność zawarcia w oświadczeniu informacji o rozliczeniu wydatków odpowiednio na zakup podręczników lub materiałów edukacyjnych tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2016 r. „Wyprawka szkolna” (§ 6 ust. 7

projektu rozporządzenia). Wyklucza się w ten sposób możliwość przedstawienia potwierdzenia wydatków w formie faktury na zakup podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również materiałów edukacyjnych, finansowanych np. w ramach wydatków ze stypendium szkolnego i jednocześnie oświadczenia o zakupie tych samych podręczników lub materiałów edukacyjnych z programu „Wyprawka szkolna”.

Projekt rozporządzenia w § 6 ust. 8 określa także możliwość zwrotu kosztów zakupu podręczników na podstawie potwierdzenia zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, również materiałów edukacyjnych, wystawionego przez podmiot (np. radę rodziców), który dokonał zakupu dla grupy uczniów. Potwierdzenie zakupu powinno zawierać: imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, wykaz zakupionych podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, również materiałów edukacyjnych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby, która dokonała zakupu. Potwierdzenie wystawia się na podstawie faktury VAT oraz listy uczniów, dla których dokonano zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego lub podręczników do kształcenia w zawodach, a także materiałów edukacyjnych.

W przypadku zakupu dla grupy uczniów podręczników i materiałów edukacyjnych tego samego rodzaju w określonym wydawnictwie lub księgarni podmiot zamawiający, np. rada rodziców, rodzic, nauczyciel, otrzymuje fakturę bez wyszczególnienia osób, dla których zakupiono podręczniki i materiały edukacyjne. Zatem osoba, która dokonała zakupu, nie ma możliwości przekazania indywidualnym odbiorcom imiennych faktur, które staną się podstawą do zwrotu poniesionych kosztów w ramach programu. Zamawianie podręczników dla grupy uczniów bezpośrednio u wydawcy lub w księgarni jest częstą praktyką w szkołach. Działanie to prowadzi do obniżenia kosztów zakupu.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, ze względu na ważny interes społeczny. Rodzice uczniów (prawni opiekunowie, rodzice zastępczy, osoby prowadzące rodzinny dom dziecka) oraz uczniowie rozpoczynający naukę od dnia 1 września 2016 r. już w okresie ferii letnich podejmują działania zmierzające do zakupu podręczników na dany rok szkolny, rozkładając tym samym ponoszone wydatki na kolejne miesiące. Wejście w życie rozporządzenia we wskazanym terminie pozwoli rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka) lub pełnoletnim uczniom na szybsze zapoznanie się z określoną w projekcie rozporządzenia formą i zakresem pomocy, kryteriami ubiegania się o pomoc, wysokością pomocy oraz trybem postępowania w sprawie otrzymania pomocy, w tym dokumentami niezbędnymi do otrzymania wsparcia ze strony państwa, a także pozwoli na zgromadzenie wszystkich odpowiednich dokumentów. Dodatkowo szybkie wejście w życie rozporządzenia pozwoli na niezwłoczne przyjęcie przez gminy uchwał dotyczących realizacji programu na terenie poszczególnych gmin w celu rozpoczęcia wypłaty pomocy osobom zainteresowanym przed rozpoczęciem roku szkolnego. Wejście w życie rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia wynika więc z konieczności pilnego przystąpienia do realizacji zadania w zakresie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych. Ponadto zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją na przeszkodzie, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie w ww. terminie.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu: Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Teresa Wargocka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Cezary Zawistowski tel.: (22) 34-74-120, e-mail: cezary.zawistowski@men.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia: 27.06.2016 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac: RD 84</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W zakresie dofinansowania podręczników szkolnych Ministerstwo Edukacji Narodowej już od 14 lat realizuje Rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”. Podstawą realizacji programu w 2015 r. była uchwała nr 80/2015 Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. – „Wyprawka szkolna”, wraz z programem, a także rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych (Dz. U. poz. 938).

W 2015 r. Ministerstwo Edukacji Narodowej z planowanych do wykorzystania środków w wysokości 51 000 tys. zł, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 26 „Środki na zadania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz 6 000 tys. zł na zadania związane z bezpieczną i przyjazną szkołą” uruchomiło w dwóch transzach środki w łącznej wysokości 48 214 495 zł, w tym 47 993 120 zł – jako środki stanowiące dotację celową dla jednostek samorządu terytorialnego oraz 221 375 zł – jako zwiększenie planu finansowego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz dla Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2015 r. planowano, że z programu skorzysta ok. 213,3 tys. uczniów, w tym ok. 90 tys. uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Zgodnie z danymi, jakie uzyskało Ministerstwo Edukacji Narodowej – z Rządowego programu pomocy uczniom w 2015 r. – „Wyprawka szkolna” skorzystało 153 654 uczniów, w tym 70 669 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (w tym uczniowie odpowiednich klas szkół artystycznych).

Należy podkreślić, że program „Wyprawka szkolna” realizuje jedno z priorytetowych zadań państwa, jakim jest likwidacja ubóstwa i społecznego wykluczenia. Program polega na dofinansowaniu zakupu podręczników dla uczniów i stanowi element systemu działań mających na celu zmniejszenie różnic edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży występujących ze względu na czynnik ekonomiczny. Jest on również odpowiedzią na postanowienia Konwencji o Prawach Dziecka (art. 2 i 27).

Finansowe obciążenie rodzin związane z edukacją dzieci potwierdzają m. in. badania CBOS z 2014 r., w których stwierdza się, że: „Na początku roku szkolnego 2014/2015 rodzice, którzy mają dzieci uczęszczające do szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły średniej lub zawodowej, wydali na zaspokojenie ich potrzeb związanych z rozpoczęciem nowego roku szkolnego (podręczniki, przybory szkolne, mundurki, obowiązkowe opłaty – np. za ubezpieczenie, czesne, internat, stancję) średnio 1 257 zł, co stanowi 105% kwoty zeszłorocznej. Przeciętne wydatki w przeliczeniu na jedno dziecko wyniosły 828 zł, co stanowi 102% kwoty z roku ubiegłego. Największą pozycję w budżecie rodziców przeznaczonym na szkolną wyprawkę stanowi zakup podręczników szkolnych, na które wydali przeciętnie 360 zł w przeliczeniu na jedno dziecko (spadek o 6% w stosunku do roku ubiegłego).”¹⁾

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów przez dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych.

W 2016 r. programem będą objęci uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy

¹⁾ Komunikat z badań „Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2013/2014”, Warszawa, październik 2014 r.

jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.), uczęszczający w roku szkolnym 2016/2017 do klasy VI szkoły podstawowej, klasy III gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub do klasy VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas III i VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego.

Zatem w ramach programu ww. uczniowie niepełnosprawni posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego otrzymają dofinansowanie do zakupu podręczników. Jednakże w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do klas I–III i VI szkoły podstawowej oraz klasy III gimnazjum, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt 24 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych nie obejmuje uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do klas I–III szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnianego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Pomoc w ramach programu obejmuje dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W 2016 r. program nie obejmuje uczniów rozpoczynających naukę w klasach I–III szkoły podstawowej oraz klasach I–III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia w zakresie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego. Dla uczniów klas I–III szkoły podstawowej oraz klasach I–III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia odpowiednio od dnia 1 września w latach 2014–2016 obowiązują odrębne zasady zaopatrzenia w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej. Podręcznik ten jest bezpłatnie zapewniany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 22ad ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Szacuje się, że w roku szkolnym 2016/2017 pomoc w ramach programu otrzyma ok. 62,6 tys. uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Na realizację programu zaplanowano ok. 24 mln zł, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 26 „Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz 6 000 tys. zł na realizację Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła””.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE? ²⁾

ANGLIA, WALIA I IRLANDIA PÓŁNOCNA

W Anglii, Walii i Irlandii Północnej podręczniki znajdują się jedynie w ofercie wydawnictw komercyjnych, a ich publikacja nie wymaga uprzedniego zatwierdzenia treści przez ministerstwo. Za wybór odpowiedniej książki odpowiedzialni są nauczyciele, jednak ich decyzja musi uzyskać akceptację nauczyciela-koordynatora danego zespołu przedmiotowego oraz dyrektora szkoły. Szkoły publiczne gwarantują swoim uczniom darmowe pomoce dydaktyczne (podręczniki i ćwiczenia). Podręczniki, które są finansowane z budżetu państwa, pozostają jednak własnością szkoły i są oddawane do użytku uczniom jedynie na czas roku szkolnego.

BELGIA FRANCUSKOJĘZYCZNA

W Belgii Francuskojęzycznej publikowaniem podręczników zajmują się prywatne wydawnictwa i to one ponoszą wszelkie związane z tym koszty. Jedynie materiały udostępniane w Internecie przez Ministerstwo Edukacji finansowane są z budżetu państwa. Lista obowiązujących podręczników nie jest z góry narzucana – szkoła ma swobodę wyboru najlepszych jej zdaniem pozycji, muszą one jednak być zgodne z podstawą programową. Z uwagi na bogatą ofertę alternatywnych podręczników, decydując się na zakup wytypowanej przez ministerstwo publikacji szkoła uzyskuje zazwyczaj od państwa zwrot kosztów. W placówkach publicznych podręczniki przekazywane są

²⁾ Wszystkie informacje pochodzą z publikacji EURYDIS „PODRĘCZNIKI SZKOLNE W EUROPIE – Publikacja, zatwierdzanie i finansowanie” Warszawa, październik 2013 r.

uczniom za darmo, natomiast w szkołach niepublicznych dofinansowanych ze środków publicznych rodzice zobowiązani są zaopatrzyć dzieci w materiały edukacyjne na własny koszt (istnieje również możliwość nabycia używanych podręczników).

CYPR

Na Cyprze treść podręczników przygotowana jest przez grupę inspektorów, nauczycieli i wykładowców akademickich z Ośrodka ds. Programów Szkolnych, działającego przy Instytucie Pedagogiki. Publikowaniem materiałów zajmują się niezależne wydawnictwa, w tym również kilka międzynarodowych. Wyboru książek znajdujących się na liście publikacji zatwierdzonych do użytku w szkole dokonują inspektorzy pod nadzorem Ministerstwa Edukacji i Kultury. Podczas oceny materiałów edukacyjnych uwzględniane są takie czynniki, jak: zawartość merytoryczna, szata graficzna, poziom trudności oraz cena. W przypadku większości przedmiotów w całym kraju stosuje się wskazany przez ministerstwo jeden podstawowy podręcznik. Nauczyciele mogą jednak posługiwać się dodatkowymi pomocami naukowymi spełniającymi wymagania cypryjskiego programu nauczania. Często korzysta się również z podręczników greckich. Wszelkie koszty związane z wydawaniem podręczników pokrywane są z budżetu państwa. Uczniowie wszystkich szkół publicznych na Cyprze mają zagwarantowane bezpłatne podręczniki, jednak niektóre z nich muszą zostać zwrócone placówkom edukacyjnym przed końcem roku szkolnego. Dodatkowo uczniowie szkół podstawowych otrzymują darmowy zestaw artykułów papierniczych.

CZECHY

W Czechach przygotowaniem materiału zawartego w podręcznikach zajmują się niezależni autorzy, którzy następnie sami zgłaszają się do wybranego przez siebie wydawnictwa. Przyjęte do druku książki muszą zawierać treści zgodne z założeniami obowiązującej ustawy o szkolnictwie, ramowym programem nauczania oraz innymi regulacjami prawnymi. Od tego momentu wszelkie koszty związane z publikacją pokrywa wydawnictwo. Utworzona została lista podręczników zaakceptowanych do użytku w szkole, którą znaleźć można w biuletynie Ministerstwa Szkolnictwa, Młodzieży i Sportu. Wybierając pozycje wymienione w spisie, szkoła zazwyczaj uzyskuje zwrot kosztów zakupu podręczników. Decyzję o użyciu konkretnych materiałów dydaktycznych podejmuje dyrektor szkoły. Ponieważ w Czechach oferta podręczników jest zróżnicowana, w sprzedaży znajduje się wiele publikacji nieposiadających oficjalnego zatwierdzenia. Władze szkoły mają prawo wybrać taką pozycję pod warunkiem, że spełnia ona wszystkie wymagania wyszczególnione w programie nauczania. Koszty nabycia podręczników pokrywane są zazwyczaj z budżetu państwa. Dzieci uczęszczające do klasy przygotowawczej oraz pierwszej klasy szkoły podstawowej dostają książki na własność, natomiast uczniowie starszych roczników zobowiązani są oddać wypożyczone materiały najpóźniej do końca roku szkolnego. W przypadku dzieci uczęszczających do szkół średnich (po zakończeniu obowiązku nauki) wszelkie wydatki związane z kupnem podręczników ponoszą rodzice. Wyjątek stanowią jedynie uczniowie niepełnosprawni oraz pochodzący z rodzin defaworyzowanych, którym wypożycza się nieodpłatnie podręczniki i pomoce naukowe.

FINLANDIA

W Finlandii znajduje się pięć głównych wydawnictw, które specjalizują się w sprzedaży podręczników. To właśnie one pokrywają wszelkie koszty związane z procesem publikacji. Wyjątek stanowią materiały dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, dzieci imigrantów, uczniów posługujących się rzadkimi językami oraz dzieci z mniejszości religijnych. Zestaw podstawowych podręczników nie jest narzucany ogólnie, dlatego też za ich zawartość merytoryczną odpowiedzialni są eksperci z zakresu różnych dziedzin nauki współpracujący z poszczególnymi domami wydawniczymi, nie zaś ministerstwo. Decyzję o doborze odpowiedniej publikacji podejmuje nauczyciel. Ponieważ każde z wydawnictw oferuje średnio 5 różnych pozycji z danej dziedziny, jedynym wymogiem względem nauczyciela jest wybranie podręcznika zgodnego z wytycznymi szkoły, a tym samym z krajową podstawą programową i odpowiednim ustawodawstwem. Rodzice nie ponoszą żadnych kosztów związanych z kupnem podręczników dla uczniów tzw. długiej szkoły podstawowej obejmującej też szkołę średnią I stopnia (ISCED 1 i 2), gdyż za ich zapewnienie odpowiedzialne są szkoły. Ponadto dzieciom zagwarantowany jest zestaw darmowych artykułów papierniczych. Natomiast uczniowie szkoły średniej II stopnia mogą nabyć niezbędne materiały we własnym zakresie lub wypożyczyć je ze szkoły.

GRECJA

Zgodnie z ustawą z 2011 roku jednostką odpowiedzialną za publikację podręczników w Grecji jest Instytut Informatyki i Prasy – Diofantus. W związku z tym na rynku edukacyjnym nie funkcjonują żadne wydawnictwa międzynarodowe. Za treść materiałów dydaktycznych odpowiada podległy ministerstwu edukacji i ministerstwu kultury Instytut Polityki Oświatowej. Podręczniki zatwierdzane są na poziomie centralnym. W całym kraju obowiązuje jeden zestaw podstawowych materiałów edukacyjnych. Wyjątek stanowią jedynie podręczniki do nauczania języków obcych, jednak muszą to być pozycje znajdujące się na sporządzonej przez ministerstwo liście. Wszelkie wydatki związane z publikacją podręczników pokrywane są z budżetu państwa. Jednocześnie wszystkie podręczniki wydawane przez instytut Diofantus zapewniane są uczniom przez ministerstwo. Rodzice zmuszeni są do nabycia podręczników we własnym zakresie jedynie w przypadku wysłania dziecka do szkoły prywatnej.

HISZPANIA

Na hiszpańskim rynku podręczników obecne są zarówno prywatne – krajowe, jak i międzynarodowe, wydawnictwa edukacyjne, przy czym pozycje znajdujące się w ofercie tych pierwszych nie podlegają ocenie władz edukacyjnych. Wszelkie koszty związane z pojawieniem się nowego podręcznika pokrywane są zazwyczaj przez wydawnictwa, choć zdarza się, że niektóre wspólnoty autonomiczne, posługujące się, obok hiszpańskiego, innym językiem urzędowym wspierają finansowo publikację materiałów dydaktycznych promujących ich lokalny język. W Hiszpanii podręczniki nie są obowiązkową pomocą naukową, w związku z tym w niektórych szkołach nie są one stosowane. Z uwagi na brak listy podręczników zaakceptowanych do użytku w szkole, wybór materiałów jest indywidualną sprawą każdej instytucji edukacyjnej. Ważne jest jednak, aby książki spełniały ogólne założenia podstaw programowych dla ucznia w danym wieku. Przy doborze odpowiednich materiałów nauczycielom pomaga rada szkoły, rodzice nie mają wkładu w podejmowanie tego typu decyzji. Przyjęte jest, że zazwyczaj to rodzice lub prawni opiekunowie dziecka zapewniają mu dostęp do podręczników. Władze edukacyjne Wspólnot Autonomicznych wspierają rodziny uczniów poprzez system dofinansowania na zakup podręczników. W przypadku niektórych Wspólnot Autonomicznych, takich jak Madryt, uczniowie pochodzący z rodzin społecznie i ekonomicznie defaworyzowanych obejmowani są szkolnym programem wypożyczania materiałów edukacyjnych. W niektórych wspólnotach, np. w Estremadurze, wypożyczone podręczniki są uznawane za obowiązujące na okres minimum 4 lat.

HOLANDIA

Większość wydawnictw naukowych w Holandii oferuje podręczniki opracowane na podstawie różnych metod nauczania, dlatego też odpowiedzialność za wartość merytoryczną materiału dydaktycznego spoczywa na samym wydawnictwie, nie zaś na ministerstwie. Szkoły samodzielnie dobierają zestawy podręczników adekwatne dla wybranego programu kształcenia, często pozostawiając w tej kwestii autonomię samym nauczycielom. Z tego względu placówki edukacyjne podlegają stałej ocenie Inspektoratu Jakości Kształcenia. Uczniom szkół podstawowych i średnich darmowe podręczniki zapewnia szkoła i to do niej należy decyzja czy dzieci dostaną książki na własność, czy też będą im one wypożyczone.

ISLANDIA

W Islandii publikacją podręczników zajmuje się państwowe wydawnictwo The National Centre for Education Materials (Narodowe Centrum Materiałów Edukacyjnych), podlegające Ministerstwu Edukacji, Nauki i Kultury w Reykjavíku. Koszty publikacji podręczników są pokrywane z budżetu państwa. NCEM zapewnia materiały edukacyjne wszystkim uczniom w wieku od 6 do 16 lat. Treści zawarte w podręcznikach opracowywane są przez samo wydawnictwo, jednak muszą one być zgodne z programem nauczania przygotowanym przez ministerstwo. Zdarza się, że niektórzy nauczyciele przygotowujący materiał do publikacji przez NCEM testują go na grupie swoich uczniów, choć nie jest to regułą. Mimo, iż islandzki rynek podręczników jest stosunkowo ograniczony, nauczyciele mogą korzystać z materiałów w różnym formacie (audio, video, programy multimedialne). Darmowy zestaw podręczników zgodnych z podstawą programową jest przekazywany uczniom przez NCEM, dlatego też rodzice nie ponoszą żadnych kosztów związanych z kupnem materiałów dydaktycznych. Zobowiązani są jedynie do zapewnienia dziecku wszelkich dodatkowych materiałów szkolnych m.in. artykułów piśmienniczych.

ŁOTWA

Na Łotwie publikacją podręczników zajmują się prywatne oraz międzynarodowe wydawnictwa, które, w zależności od sytuacji na rynku, samodzielnie ustalają wysokość ich cen. Szkoły mają prawo wybrać dowolną książkę znajdującą się na liście podręczników zaakceptowanych do użytku w szkole lub z pozycji niewyszczególnionej w zestawieniu. Wybór podręcznika figurującego na oficjalnej liście gwarantuje odpowiedni zakres materiału oraz jego wysoką jakość, jako że przed zamieszczeniem w spisie każda publikacja oceniana jest przez ekspertów z zakresu pedagogiki i metodyki. Szczególną uwagę zwraca się na prawdziwość zawartych w podręcznikach informacji, zgodność jego treści z programem nauczania oraz jego użyteczność w prowadzeniu zajęć. To nauczyciel wybiera odpowiedni podręcznik, choć decyzja ta wymaga akceptacji dyrektora danej placówki edukacyjnej. Państwo ponosi wszelkie koszty związane z zaopatrzeniem uczniów w podręczniki, jednak dotyczy to jedynie pozycji zawartych na liście podręczników zatwierdzonych do użytku w szkole. Książki te wykorzystywane są przez szkołę zazwyczaj przez 3 do 5 lat i są używane przez kolejne roczniki uczniów. Jedyne wydatki rodziców wiążą się z kupnem zeszytów ćwiczeń do wszystkich przedmiotów, chociaż ostatnio trwa debata nad możliwością zakupu tych materiałów ze środków budżetowych.

NIEMCY

W Niemczech funkcjonuje 45 wydawnictw, które specjalizują się w publikacji podręczników szkolnych. Wszystkie podręczniki przeznaczone do użytku w szkole muszą zostać zatwierdzone przez Ministerstwa Edukacji poszczególnych landów. Ocenie podlega zarówno ich jakość, jak i cena. W razie wątpliwości ministerstwo prosi o opinię grupę ekspertów. Na liście podręczników zaakceptowanych do użytku w szkole znajduje się zazwyczaj od 4 do 6 pozycji do danego przedmiotu, spośród których szkoła zobowiązana jest wybrać jedną. W podjęciu decyzji dyrektorowi pomaga zazwyczaj grupa nauczycieli przedmiotu, natomiast zdanie rodziców nie jest brane pod uwagę. Dzieci uczęszczające do szkół podstawowych kupują własne podręczniki, podczas gdy starsi uczniowie

wypożyczają je ze szkoły. Przeciętna trwałość podręcznika wynosi od 4 do 5 lat. Zgodnie z rozporządzeniami wydanymi przez Ministerstwa Edukacji każdego landu, rodzice pokrywają zazwyczaj jedną trzecią kosztów zakupu podręcznika, reszta finansowana jest przez wspólnotę związaną z miejscem zamieszkania ucznia. Ponadto rodzice zobligowani są do samodzielnego zakupu wszelkich dodatkowych pomocy naukowych, takich jak np. słowniki.

SŁOWACJA

Na Słowacji podręczniki sprzedawane są przez prywatne wydawnictwa, które samodzielnie decydują o zawartych w nich treściach, jak również pokrywają wszelkie związane z publikacją koszty. Książki muszą zostać zaakceptowane przez Ministerstwo Edukacji, a następnie umieszczone na regularnie aktualizowanej liście podręczników zaakceptowanych do użytku w szkole. Wartość materiału ocenia zespół ekspertów, zwracając szczególną uwagę na zgodność treści z wymaganiami podstawy programowej. Wyboru odpowiedniego podręcznika dokonuje nauczyciel w porozumieniu z całym gronem pedagogicznym, przy czym wskazana książka musi znajdować się w spisie pozycji zatwierdzonych przez ministerstwo. Ponieważ zakup materiałów dydaktycznych jest w pełni finansowany z budżetu państwa, jedyne co szkoła musi zrobić, to zamówić odpowiednią ilość danego typu podręczników, wypełniając formularz na wskazanej stronie internetowej. Nabyte tą drogą pomoce naukowe stanowią własność danej placówki edukacyjnej i są uczniom jedynie wypożyczane na czas roku szkolnego.

WŁOCHY

Na włoskim rynku podręczników funkcjonuje kilka wydawnictw specjalizujących się w tej dziedzinie. Wydawnictwa koordynują i finansują proces publikacji, chociaż korzystają z dofinansowania z budżetu państwa. Każdy podręcznik musi spełniać wymagania programowe uregulowane przez ministerstwo w rozporządzeniu (nr 41 z 2009 roku). Natomiast nie ma centralnej listy podręczników zatwierdzonych do użytku w szkole. We Włoszech nauczyciele mogą samodzielnie dobierać odpowiednie pomoce naukowe, które następnie zostają zatwierdzone przez grono pedagogiczne danej szkoły. Co 5–6 lat pojawiają się nowe pozycje na rynku podręczników. Podręczniki dla uczniów szkół podstawowych są darmowe – finansowane są przez władze lokalne, zgodnie z obowiązującymi regulacjami. Natomiast materiały dydaktyczne dla uczniów na dalszych etapach kształcenia są nabywane we własnym zakresie. Dlatego też Ministerstwo Edukacji co roku ustala zakres cen podręczników, narzucając jednocześnie nieprzekraczalny limit wydatków na pełen zestaw książek. Aby dodatkowo ograniczyć wydatki związane z kupnem podręczników, umożliwia się uczniom wypożyczenie materiałów ze szkoły, lub gwarantuje częściowy zwrot poniesionych kosztów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wojewodowie	16		Wojewodowie koordynują program na szczeblu wojewódzkim dla wszystkich szkół dla dzieci i młodzieży, przez kuratora oświaty.
Gminy	2 478	GUS – TERYT	Realizacja zadań wynikających z programu – koordynacja na szczeblu gminnym, wystąpienie o środki, przekazanie środków do szkół lub wypłata środków.
Szkoły	27 362 ogólnodostępnych i integracyjnych 2 753 specjalnych	System Informacji Oświatowej (SIO) Dane z dnia 30 września 2015 r.	Zebranie danych o uczniach, weryfikacja złożonych wniosków, wypłata środków.
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	1		Koordynuje program dla prowadzonych przez siebie ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych i liceów plastycznych.
Szkoły prowadzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego	734	SIO	Zebranie danych o uczniach, weryfikacja złożonych wniosków, wypłata środków.
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	1		Koordynuje realizację programu dla prowadzonych przez siebie szkół rolniczych.
Szkoły prowadzone przez Ministra	88	SIO	Zebranie danych o uczniach, weryfikacja złożonych wniosków, wypłata środków.

Rolnictwa i Rozwoju Wsi			
Uczniowie	Informacje zawarte w tabelach OSR	SIO	Pomoc w formie dofinansowania zakupionych podręczników szkolnych lub materiałów dydaktycznych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania przez: związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. *o związkach zawodowych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881), oraz pracodawców w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. *o organizacjach pracodawców* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029), a także partnerów społecznych, tj. przez:

1. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
2. Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
3. Związek Rzemiosła Polskiego;
4. Pracodawców RP;
5. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
6. Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
7. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
8. Forum Związków Zawodowych;
9. Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
10. Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
11. Alians Ewangeliczny w Rzeczypospolitej Polskiej;
12. Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
13. Polską Radę Ekumeniczną;
14. Federację Inicjatyw Oświatowych;
15. Fundację SYNAPSIS;
16. Fundację Rzecznik Praw Rodziców;
17. Fundację „Rodzice Szkole”;
18. Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
19. Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
20. Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
21. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej;
22. Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
23. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
24. Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
25. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
26. Polski Związek Głuchych – Zarząd Główny;
27. Polski Związek Niewidomych – Zarząd Główny;
28. Radę Działalności Pożytku Publicznego;
29. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
30. Społeczne Towarzystwo Oświatowe.

Projekt został również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. KWRiST na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2016 r. wyraziła pozytywną opinię dot. projektu uchwały i projektu rozporządzenia.

Z tego względu, że tegoroczny projekt rozporządzenia Rady Ministrów w *sprawie szczegółowych warunków udzielenia pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych*, określający warunki udzielenia pomocy uczniom objętym Rządowym programem „Wyprawka szkolna” nie zawiera nowych rozwiązań merytorycznych, a także nowego trybu udzielania tej pomocy względem lat 2014 i 2015 zdecydowano się na skrócenie konsultacji społecznych do 21 dni.

Skrócony termin zgłaszania uwag wynikał z planowanego zakończenia uzgodnień programu jeszcze w trakcie trwania roku szkolnego 2015/2016 – tak, aby uczniowie i rodzice (prawni opiekunowie, rodzice zastępczy, osoby prowadzące rodzinny dom dziecka) przed rozpoczęciem zakupu podręczników na nowy rok szkolny 2016/2017 mieli pełną wiedzę o zasadach realizacji programu oraz wysokości dofinansowania do podręczników i materiałów edukacyjnych na nowy rok szkolny.

Dzięki temu rodzice uczniów z klas nieobjętych dotacją celową z budżetu państwa na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty będą posiadali wiedzę na temat zakresu ewentualnej pomocy w ramach programu „Wyprawka szkolna”.

Podsumowanie konsultacji społecznych zostanie opisane w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24
budżet państwa	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-24
budżet państwa	-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-24
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Na realizację programu zaplanowano ok. 24 mln zł, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa poz. 26 „Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz 6 000 tys. zł na realizację Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła””.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dla przyjętych wyliczeń dotyczących liczby uczniów objętych programem przyjęto dane z Systemu Informacji Oświatowej. W przypadku kosztów podręczników utrzymano średnie ceny z 2013 r., które stanowiły uśrednioną cenę podręczników służących realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego. W rezerwie celowej budżetu państwa poz. 26 „Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz 6.000 tys. zł na realizację Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”” w 2016 r. zaplanowano następujące zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dofinansowanie podręczników wynikające z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – 321,3 mln zł, 2) Rządowy program „Wyprawka szkolna” – 24 mln zł, 3) stypendia i zasiłki szkolne – 404 mln zł, 4) Rządowy program „Bezpieczna i przyjazna szkoła” – 6 mln zł, 5) Rządowy program pomocy dzieciom i uczniom w formie zasiłku losowego na cele edukacyjne, pomocy uczniom w formie wyjazdów terapeutyczno-edukacyjnych oraz pomocy dzieciom i uczniom w formie zajęć opiekuńczo-terapeutyczno-edukacyjnych – 5 mln zł. <p>Kwota nierozdysponowana w rezerwie wynosi 25,7 mln zł. Dodatkowo, ze względu na zmniejszone zapotrzebowanie jednostek samorządu terytorialnego na środki na stypendia i zasiłki szkolne wypłacane od stycznia do czerwca 2016 r., w pierwszej transzy uruchomiono o 29 mln zł mniej środków na realizację ww. zadania od pierwotnie planowanych. Należy zatem się spodziewać mniejszego wykorzystania środków na stypendia i zasiłki szkolne od planowanych 404 mln zł.</p> <p>Biorąc powyższe pod uwagę, w przypadku wystąpienia zwiększonego zapotrzebowania na środki na realizację rządowego programu „Wyprawka szkolna” w 2016 r. zostanie on uzupełniony o dodatkowe środki z ww. rezerwy celowej budżetu państwa.</p>											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2015 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	24	0	0	0	0	0	24
		0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Przekazane w ramach programu środki na dofinansowanie zakupu podręczników zmniejszą obciążenie budżetów domowych rodzin uczniów objętych programem o 24 mln zł w 2016 r.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Zakłada się, że ok. 62,6 tys. uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego otrzyma możliwość skorzystania z dofinansowania do podręczników lub materiałów edukacyjnych, którzy w roku szkolnym 2016/2017 nie będą mieli zapewnionego bezpłatnego dostępu do podręczników lub materiałów edukacyjnych, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Działanie to ma wzmocnić opiekuńczą funkcję państwa wobec rodzin pozostających w szczególnie trudnej sytuacji nie tylko materialnej, ale i społecznej.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Począwszy od dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zgodnie z harmonogramem realizacji programu „Wyprawka szkolna” dane o realizacji programu zostaną przekazane przez jednostki samorządu terytorialnego do wojewodów, którzy po sprawdzeniu poprawności danych prześlą je do Ministerstwa Edukacji Narodowej do dnia 31 stycznia 2017 r. Do końca lutego 2017 r. Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotuje sprawozdanie z realizacji programu w 2016 r.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Zestawienie wydatków uczniów niepełnosprawnych z uwzględnieniem zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, podręczników do kształcenia specjalnego, podręczników do kształcenia w zawodach lub zakupu materiałów edukacyjnych w roku 2016 (prognoza na rok szkolny 2016/2017)

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczający do klas I–III szkół podstawowych, mogą skorzystać z dofinansowania zakupu materiałów edukacyjnych

Szkoła/klasa	Liczba uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym	Maksymalna kwota dofinansowania dla ucznia	Łączny koszt w programie
klasy I–III szkoły podstawowej	4917	175 zł	860 475 zł

Uczniowie szkół specjalnych mogą skorzystać z dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia specjalnego

Szkoła/klasa	Liczba uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną	Liczba uczniów niesłyszących	Liczba uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	Liczba uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym	Łączna liczba uczniów	Maksymalna kwota dofinansowania dla ucznia	Łączny koszt w programie
klasa VI szkoły podstawowej	1 800	72	1 490	1 460	4 822	770 zł	3 712 940 zł
klasa III gimnazjum	1 540	116	2 686	2 242	6 584	607 zł	3 996 488 zł
Szkoły przysposabiające do pracy	3 562	X	X	7 222	10 784	225 zł	2 426 400 zł
Razem	6 902	188	4 176	10 924	22 190	X	10 135 828 zł

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczący się w szkołach specjalnych, którzy nie skorzystają^{*)} lub nie będą mogli korzystać^{**)} z dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia specjalnego

Szkoła/klasa	Liczba uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną	Liczba uczniów słabowidzących	Liczba uczniów niesłyszących	Liczba uczniów słabosłyszących	Liczba uczniów z niepełnosprawnością w stopniu lekkim	Liczba uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym	Liczba uczniów z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	Liczba uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	Łączna liczba uczniów	Maksymalna kwota dofinansowania dla ucznia	Łączny koszt w programie
klasa VI szkoły podstawowej	X	48	X	55	X	X	53	186	342	325 zł	111 150 zł
klasa III gimnazjum	X	70	X	72	X	X	72	49	263	350 zł	92 050 zł
klasy I-III liceum ogólnokształcącego i klasy I-IV technikum	194	277	468	206	8	X	228	74	1 455	445 zł	647 475 zł
klasy I-III zasadniczej szkoły zawodowej	1205	86	185	68	8804	166	116	80	10 710	390 zł	4 176 900 zł
Razem	1399	481	653	401	8812	166	469	389	12 770	X	5 027 575 zł

^{*)} Uczniowie niepełnosprawni, którzy są uprawnieni, na podstawie art. 71d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia specjalnego, ale dla których szkoła wybrała podręczniki do kształcenia ogólnego (uczniowie z upośledzeniem umysłowym, słabowidzący i niesłyszący).

^{**)} Uczniowie niepełnosprawni, którzy nie są uprawnieni do dofinansowania do podręczników do kształcenia specjalnego (uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, słabosłyszący) oraz uczniowie niepełnosprawni szkół ponadgimnazjalnych, dla których nie ma podręczników dopuszczonych do kształcenia specjalnego.

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczący się w szkołach niebędących szkołami specjalnymi, którzy nie skorzystają^{*)} lub nie będą mogli korzystać^{**)} z dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia specjalnego

Szkoła/klasa	Liczba uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną	Liczba uczniów słabowidzących	Liczba uczniów niesłyszących	Liczba uczniów słabosłyszących	Liczba uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	Liczba uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym	Liczba uczniów z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	Liczba uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	Łączna liczba uczniów	Maksymalna kwota dofinansowania dla ucznia	Łączny koszt w programie
klasa VI szkoły podstawowej	X	X	X	X	307	X	X	X	307	225 zł	69 075 zł
klasa VI szkoły podstawowej	668	500	57	593	1 580	X	1 051	1 243	5 692	325 zł	1 849 900 zł
klasa III gimnazjum	X	X	X	X	477	X	X	X	477	225 zł	107 325 zł
klasa III gimnazjum	688	617	52	711	2 987	X	807	907	6 769	350 zł	2 369 150 zł
klasy I-III liceum ogólnokształcącego i klasy I-IV technikum	518	903	134	1 258	559	X	1 569	1 234	6 175	445 zł	2 747 875 zł
klasy I-III zasadniczej szkoły zawodowej	X	X	X	X	X	35	X	X	35	225 zł	7 875 zł
klasy I-III zasadniczej szkoły zawodowej	163	111	18	228	2 595	X	100	69	3 284	390	1 280 760 zł
Razem	2 037	2 131	261	2 790	7 721	930	3 527	3 453	22 739	X	8 431 960 zł

Przewidywana kwota dotacji na zakup podręczników lub materiałów edukacyjnych została ograniczona do wysokości 24 000 tys. zł, ze względu na doświadczenia lat ubiegłych, z których wynika, że uczniowie nie wykorzystują 100% przysługującej im pomocy.

Raport z konsultacji publicznych

Dotyczący projektu:

1. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych,
2. uchwały nr 82/2016 Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2016 r. – „Wyprawka szkolna” wraz z załącznikiem w formie programu.

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia został w dniu 19 maja 2016 r. przekazany do zaopiniowania przez:

1. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
2. Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
3. Związek Rzemiosła Polskiego;
4. Pracodawców RP;
5. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
6. Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
7. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
8. Forum Związków Zawodowych;
9. Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
10. Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
11. Alians Ewangeliczny w Rzeczypospolitej Polskiej;
12. Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
13. Polską Radą Ekumeniczną;
14. Federację Inicjatyw Oświatowych;
15. Fundację SYNAPSIS;
16. Fundację Rzecznik Praw Rodziców;
17. Fundację „Rodzice Szkole”;
18. Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
19. Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
20. Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
21. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej;
22. Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
23. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
24. Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
25. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
26. Polski Związek Głuchych – Zarząd Główny;

27. Polski Związek Niewidomych – Zarząd Główny;
28. Radę Działalności Pożytku Publicznego;
29. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
30. Społeczne Towarzystwo Oświatowe.

Projekt został również przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. KWRiST na posiedzeniu w dniu 22 czerwca 2016 r. wyraziła pozytywną opinię dot. projektu uchwały i rozporządzenia

Opinie i uwagi do projektu rozporządzenia i projektu uchwały zgłosili:

- 1) Związek Nauczycielstwa Polskiego.

Związek Nauczycielstwa Polskiego zwrócił uwagę, że w 2016 r. program powinien obejmować również uczniów nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy w roku szkolnym 2016/2017 nie będą mogli skorzystać z dotacji celowej przeznaczonej na wyposażenie uczniów w podręczniki, materiały edukacyjne i ćwiczeniowe, przy zastosowaniu kryterium dochodowego czy też na podstawie decyzji dyrektora, uwzględniającej lokalne warunki ekonomiczne i społeczne (np. ciężka choroba, wielodzietność, przemoc, alkoholizm, narkomania w rodzinie).

Ministerstwo Edukacji Narodowej nie przyjęło ww. uwagi, gdyż program był kierowany w latach 2009–2015 do uczniów (m.in. nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego), którzy rozpoczynali i realizowali kształcenie w odpowiednich klasach zgodnie z nową podstawą programową kształcenia ogólnego. W związku z tym ww. uczniowie korzystali z nowych podręczników umożliwiających realizację programu nauczania, który z kolei zawierał treści nowej podstawy kształcenia ogólnego. Uczniowie pozostający w trudnej sytuacji materialnej, a nie mający dostępu do bezpłatnych podręczników, mogą dokonać ich zakupu wykorzystując do tego celu program stypendialny.

Zgodnie z opinią wyrażoną przez Ministra Spraw Zagranicznych w piśmie z dnia 2 czerwca 2016 r. nr DPUE.920.736.2016/2/mrz ww. projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

2. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informacji o ich braku

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.